

Sosyal Bilgilerin Temelleri

Editörler:

Ayşegül ÇELİK GELDİ

Uğur GEZER

Editörler: Doç. Dr. Ayşegül ÇELİK GELDİ - Doç. Dr. Uğur GEZER

SOSYAL BİLGİLERİN TEMELLERİ

ISBN 978-625-6140-84-4

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2024, PEGEM AKADEMI

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınev**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır; indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 2000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilmektedir.

I. Baskı: Aralık 2024, Ankara

Yayın-Proje: Selcan Durmuş
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi
Macun Mahallesi 204 Cad. No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Hızla değişen ve karmaşıklaşan dünyada, bireylerin bu dinamizmi ve değişimi yakalayabilmeleri her zamankinden daha büyük önem kazanmıştır. Bu gereksinimi karşılamada önemli bir yeri olan Sosyal Bilgiler dersi, toplumsal yaşamı kültürel birikimle birlikte sınıfa taşıması, bireylerin çevrelerine duyarlılık geliştirmeleri ve vatandaşlık becerilerinin temellerinin atıldığı bir ders olması bakımından ilköğretim döneminde önemli bir yere sahiptir. Sosyal Bilgiler bireyleri, yalnızca kültürel mirasla bağlantı kurmaya değil aynı zamanda günümüzü anlamaya ve geleceği inşa etmeye yönelik bir anlayış geliştirmeye yönlendirir. Sosyal bilgiler, yalnızca bir ilköğretim dersi değil, bireyleri yaşam boyu aktif birer yurttaş olmaya hazırlayan keyifli bir yolculuktur.

Sosyal Bilgilerin güçlü temelleri, insan ve toplum yaşamını derinlemesine inceleyen sosyal bilim disiplinleriyle atılır. Bu kitap, sosyal bilgiler dersinin dayandığı temellerden yola çıkarak Sosyal Bilgiler dersinin önemini ve sosyal bilimlerle olan ilişkisini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Sosyal Bilgilerin Temelleri adını taşıyan bu eser, Sosyal Bilgiler öğretiminde kullanılan yöntem ve yaklaşımlara bilimsel bir dayanak oluştururken, Sosyal Bilgilerin rolünü ve önemini de ele almaktadır. Kitabın ilk bölümünde Sosyal Bilgiler dersinin tanımı, önemi ve sosyal bilimlerle olan çok yönlü ilişkisi toplu öğretim anlayışı bağlamında ele alınmıştır. Sonraki bölümlerde ise her bir sosyal bilim disiplini ayrı ayrı ele alınmış, bu disiplinlerin Sosyal Bilgiler dersiyle olan ilişkisi vurgulanmıştır. Tarih, coğrafya, ekonomi, antropoloji, psikoloji, arkeoloji, felsefe, halkbilim, politika, sosyoloji, uluslararası ilişkiler ve vatandaşlık ışığında, Sosyal Bilgiler derslerinde, öğrencilerin eleştirel düşünme, problem çözme ve etkin vatandaşlık becerilerini geliştirme amacıyla kullanılabilecekleri özgün etkinlik önerilerine yer verilmiştir. Kitapta sunulan etkinliklerle, öğretmenlerin derslerinde daha zengin, aktif ve etkili bir Sosyal Bilgiler öğretimi ortamı yaratmaları ve öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersine ilgiyle yaklaşmaları amaçlanmıştır. Kaleme alınan bu eser, yalnızca Sosyal Bilgiler öğretmenlerine bir rehber sunmayı değil, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarına ve Sosyal Bilgiler alanında çalışmalar yürüten araştırmacılara katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Kitabımızın, Sosyal Bilgiler öğretiminin daha nitelikli hale gelmesine ve bu alandaki bilgi birikimine katkı sağlamasını temenni ediyoruz.

Eserin ortaya çıkmasında emeği geçen bölüm yazarlarımıza ve Pegem Akademi çalışanlarına teşekkür ederiz.

Keyifli okumalar dileğiyle

Doç. Dr. Ayşegül ÇELİK GELDİ & Doç. Dr. Uğur GEZER

ARALIK, 2024

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editörler: Doç. Dr. Ayşegül ÇELİK GELDİ - Doç. Dr. Uğur GEZER

1. Bölüm: Sosyal Bilgilerin Temel Gücü Sosyal Bilimler

Doç. Dr. Uğur GEZER, Yozgat Bozok Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-6752-7526

2. Bölüm: Sosyal Bilgiler ve Tarih

Öğr. Gör. Dr. İbrahim YAŞI, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-1189-9600

3. Bölüm: Sosyal Bilgiler ve Coğrafya

Prof. Dr. İlhan TURAN, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-5690-8550

4. Bölüm: Sosyal Bilgiler ve Arkeoloji

Doç. Dr. Ayşegül ÇELİK GELDİ, Yozgat Bozok Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-9310-2350

5. Bölüm: Sosyal Bilgiler ve Antropoloji

Doç. Dr. Erhan YAYLAK, Ordu Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-4612-3041

6. Bölüm: Sosyal Bilgiler ve Ekonomi

Dr. Onur YILMAZ

ORCID No: 0000-0003-1650-2956

7. Bölüm: Sosyal Bilgiler ve Felsefe

Doç. Dr. Arcan AYDEMİR, Artvin Çoruh Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-8110-954X

8. Bölüm: Sosyal Bilgiler ve Halkbilim

Doç. Dr. Mavi AKKAYA YILMAZ,
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-3005-9559

9. Bölüm: Sosyal Bilgiler ve Politika

Dr. Çağrı DEMİRTAŞ, Adıyaman Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-7268-6545

10. Bölüm: Sosyal Bilgiler ve Psikoloji

Doç. Dr. Önder ERYILMAZ, Amasya Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-4962-889X

11. Bölüm: Sosyal Bilgiler ve Sosyoloji

Doç. Dr. FATİH ÖZTÜRK, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-6209-1644

12. Bölüm: Sosyal Bilgiler ve Uluslararası İlişkiler

Arş. Gör. Dr. Lütfi BUDAK, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-8313-866X
Doç. Dr. Mavi AKKAYA YILMAZ,
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-3005-9559

13. Bölüm: Sosyal Bilgiler ve Vatandaşlık

Doç. Dr. Ayşegül PEHLİVAN YILMAZ, Anadolu Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-0271-4520

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	iv

1. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLERİN TEMEL GÜCÜ SOSYAL BİLİMLER

Giriş.....	1
Sosyal Bilimler	2
Sosyal Bilgiler Dersi	3
Sosyal Bilimler ile Sosyal Bilgiler İlişkisi	6
Sonuç.....	8
Kaynakça.....	9

2. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER VE TARİH

Giriş.....	11
Sosyal Bilimler Kavramı	12
Sosyal Bilgiler Kavramı	13
Tarih Nedir? Tarih Öğretiminin Amaçları Nelerdir?	13
Sosyal Bilgiler.....	17
Sosyal Bilgiler ve Tarih İlişkisi	18
Sonuç.....	23
Kaynakça.....	29

3. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER VE COĞRAFYA

Giriş.....	31
Coğrafyanın Tarihçesi.....	32
Eski Çağda Coğrafya.....	32
Orta Çağda Coğrafya.....	33
Yeni Çağda Coğrafya	33
Yakın Çağ ve Modern Coğrafya	33
Coğrafyanın Bölümleri.....	36
Coğrafya Biliminde Temel Kavramlar	36
Coğrafyanın Prensipleri	37

Coğrafya Öğretiminin Amaçları	37
Sosyal Bilgilerin Coğrafya ile İlişkisi ve Önemi	38
Coğrafyanın Sosyal Bilgiler Programındaki Yeri ve Önemi	39
Sonuç	41
Kaynakça	42

4. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER VE ARKEOLOJİ

Giriş.....	45
Arkeoloji Nedir?	46
Arkeolojinin Tarihsel Gelişimi	47
Arkeolojinin Kullandığı Yöntem ve Teknikler.....	48
Arkeolojinin Sosyal Bilgiler ile İlişkisi.....	49
Arkeolojinin Sosyal Bilgiler Öğretim Programındaki Yeri.....	50
Sonuç.....	53
Kaynakça.....	54

5. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER VE ANTROPOLOJİ

Giriş.....	57
Antropolojinin Temel Kavramları ve Yaklaşımları.....	58
Sosyal Bilgiler Öğretiminin Temel İlkeleri ve Hedefleri	59
Kültür ve Sosyal Bilgiler Eğitimi Arasındaki İlişki	60
Antropolojik Yaklaşımların Sosyal Bilgiler Öğretimine Katkıları	60
Etnografik Metodların Sosyal Bilgiler Derslerine Entegrasyonu.....	62
Sosyal Bilgiler Programlarında Antropolojik İçeriklerin Yer Alması.....	64
Antropoloji ve Sosyal Bilgiler Eğitiminde Örnek Uygulamalar.....	66
Gelecek Perspektifler ve Tavsiyeler: Antropoloji ve Sosyal Bilgiler Eğitiminin Entegrasyonu.....	68
Gelecek Perspektifleri ve Öneriler: Antropoloji ve Sosyal Bilgiler Eğitiminin Bütünleştirilmesi	68
Disiplinlerarası iş birliği	68
Mesleki gelişim	68
Topluluk katılımı.....	69
Küresel bakış açıları	69
Kültürel olarak ilgili pedagoji	69

Eleştirel düşünme becerileri	69
Araştırmaya dayalı uygulamalar	69
Etik hususlar	70
Teknoloji entegrasyonu	70
Değerlendirme stratejileri	70
Gelecek Perspektifleri	71
Disiplinlerarası müfredat tasarımı	71
Teknolojik entegrasyon	71
Küresel vatandaşlık eğitimi	71
Proje tabanlı öğrenme	71
Kültürel yeterlilik ve kapsayıcılık	71
Sonuç	73
Kaynakça	77

6. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER VE EKONOMİ

Giriş	81
Ekonomi Nedir?	82
Ekonomi Kavramının Tanımı ve Tarihçesi	82
Ekonomide Temel Kavramlar	84
Günlük Hayatta Ekonomik Kararların Rolü	85
Ekonomi Eğitimi	86
Ekonomi Eğitimi ve Sosyal Bilgiler	89
Sonuç	96
Kaynakça	99

7. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER VE FELSEFE

Giriş	103
Felsefenin Gelişimi ve Anlamı	104
Sosyal Bilgiler-Felsefe İlişkisi	106
Sosyal Bilgilerin Felsefi Temelleri	108
Sosyal Bilgiler Öğretim Programlarında Felsefe	109
Sosyal Bilgilerde Felsefi Bir Eylem Olarak Düşünme Becerileri	112
Analitik Düşünme	113

Eleştirel Düşünme.....	113
Yansıtıcı Düşünme	114
Yaratıcı Düşünme.....	115
Sosyal Bilgilerde Felsefe Eğitimi/Öğretimi	116
Sonuç.....	118
Kaynakça.....	120

8. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER VE HALKBİLİM

Giriş.....	123
Halkbilimi.....	124
Halk.....	124
Kültür.....	125
Halkbiliminin Dünyadaki Gelişimi	126
Halkbiliminin Türkiye'deki Gelişimi.....	127
Halkbiliminin Konusu ve Kapsamı.....	128
Halkbilim ve Sosyal Bilgiler	131
Sonuç.....	133
Kaynakça.....	135

9. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER VE POLİTİKA

Giriş.....	137
Politika mı? Siyaset mi?	138
Politikanın Biliminin Kapsamı	138
Politikanın Farklı Anlamları.....	139
Politika Biliminin Temel Kavramları.....	140
Politikanın Fonksiyonları.....	141
Politika Biliminin Önemi ve Geleceği.....	142
Politika ve Sosyal Bilgiler Eğitimi İlişkisi.....	143
Eleştirel Düşünme ve Analitik Beceriler	143
Tarihsel Bilinç ve politik Anlayış.....	144
Küresel Perspektif ve Uluslararası İlişkiler.....	144
Sosyal Adalet ve Eşitlik.....	144
Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Politika	145
Sonuç.....	145
Kaynakça.....	149

10. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER VE PSİKOLOJİ

Giriş.....	151
Psikolojinin Tanımı, Gelişimi ve Çağdaş Yaklaşımlar	152
Sosyal Bilgiler ve Psikoloji.....	156
Sonuç.....	159
Kaynakça	162

11. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER VE SOSYOLOJİ

Giriş.....	163
Sosyoloji	163
Sosyolojinin Tanımı ve Çalışma Konusu.....	163
Sosyolojik Kuramlar	165
İşlevselcilik	166
Sembolik Etkileşim, Fenomonoloji ve Dramaturji	168
Yapısalcılık.....	170
Postyapısalcılık	171
Sosyal Bilgiler ve Sosyoloji Bilimi	173
Sosyal Bilgiler Eğitimi Literatüründe Sosyoloji	173
Sosyal Bilgilerin Doğasında Sosyoloji	175
Sonuç	177
Kaynakça.....	180

12. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Giriş.....	183
Uluslararası İlişkilerin Tanımı	183
Uluslararası İlişkilerin Tarihsel Gelişimi.....	184
Bir Disiplin Türü Olarak Uluslararası İlişkiler	186
Realizm	186
İdealizm	187
Sosyal Bilgiler Öğretimi ve Uluslararası İlişkiler	188
Sosyal Bilgiler ve Uluslararası İlişkiler Arasındaki Bağlantıları	
Vurgulamak İçin Kullanılabilecek Yaklaşımlar	189
Küreselleşme Süreci ve Etkilerini Ele Almak.....	189

Uluslararası Örgütlerin Rolünü Açıklamak.....	189
Tarihi Olayların Uluslararası Boyutlarını Vurgulamak.....	190
Coğrafi Faktörlerin Uluslararası İlişkilerdeki Rolünü Açıklamak.....	190
Kültürel Etkileşimlerin Uluslararası Boyutunu İncelemek.....	190
Güncel Uluslararası Meseleleri Tartışmak.....	190
Disiplinler Arası Bir Yaklaşım Benimsemek	190
Uluslararası İlişkilerin Sosyal Bilgiler Programındaki Yeri	190
Sosyal Bilgiler Derslerinde Uluslararası İlişkiler Konularının Nasıl Daha Etkin Bir Şekilde Ele Alınabileceğine Dair Öneriler	192
Güncel Olayları Takip Etmek	192
Dijital Kaynaklar Kullanmak.....	193
Simülasyonlar ve Rol Oyunları.....	193
Konuk Konuşmacılar ve Uzmanlar.....	193
Disiplinler Arası Yaklaşım	193
Araştırma Projeleri ve Tartışmalar.....	193
Saha Çalışmaları ve Geziler	193
Sonuç.....	194
Kaynakça.....	196

13. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLER VE VATANDAŞLIK

Giriş.....	199
Vatandaşlığın Tanımı, Kapsamı ve Tarihsel Gelişimi	200
Vatandaşlık Yaklaşımları ve Türleri.....	203
Anayasal Vatandaşlık.....	203
Kültürel Vatandaşlık.....	204
Küresel Vatandaşlık.....	204
Ulusal Vatandaşlık.....	205
Avrupa Birliği Vatandaşlığı	205
Dijital Vatandaşlık.....	206
Çevresel Vatandaşlık	206
Liberal Vatandaşlık	207
Toplulukçu Vatandaşlık.....	207
Vatandaşlığın Boyutları	208
Vatandaşlığın Bireysel Boyutu	208
Vatandaşlığın Sosyal Boyutu.....	209
Vatandaşlığın Siyasi Boyutu.....	209

Vatandaşlığın Hukuki Boyutu	210
Vatandaşlığın Ekonomik Boyutu	210
Vatandaşlığın Kültürel Boyutu	211
Vatandaşlık Eğitimi	211
Sosyal Bilgilerde Vatandaşlık Eğitimi	214
Türkiyede Sosyal Bilgiler Öğretim Programlarında Vatandaşlık Eğitimi	216
Sonuç	219
Kaynakça	222
Editörler ve Yazarlar Hakkında	229

1. BÖLÜM

SOSYAL BİLGİLERİN TEMEL GÜCÜ SOSYAL BİLİMLER

Doç. Dr. Uğur GEZER, Yozgat Bozok Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-6752-7526

GİRİŞ

Sosyal bilgiler, ilköğretim dönemi çocukları için insanı, gündelik yaşamı ve toplumu konu alan önemli derslerden biridir. Sosyal bilgileri sac ayağı üzerine oturtulan bir ders olarak düşündüğümüzde bir ayağını sosyal bilimler, bir ayağını pedagoji diğer bir ayağını ise vatandaşlık eğitimi oluşturmaktadır. Bu düşünceden hareketle sosyal bilgileri, eğitim bilimleri ve gelişim psikolojisinin temel ilkeleri doğrultusunda kaynağını sosyal bilimlerin içeriği ve metotlarından alan, toplu öğretim anlayışıyla oluşturulmuş bir vatandaş yetiştirme ve toplumsal yaşam dersi olarak tanımlayabiliriz. Özellikle sosyal bilim disiplinlerine ait bilgi ve yöntemler sosyal bilgiler dersinin özü olarak ifade edilebilir. Her ne kadar sosyal bilgiler dersi tüm sosyal bilim disiplinlerini kapsasa da dersin tarih ve coğrafya içeriğinden ibaret bir ders olarak görülme yanlıgısı sosyal bilgiler eğitimcileri tarafından tam olarak ortadan kaldırılabilmiş değildir. Bu durumun temel sebebi toplu öğretim anlayışının ve disiplinlerarası ders tasarımının dayandığı temel felsefelerin tam olarak anlaşılammış olmasıdır. Bu durumu en güzel ifade edebileceğimiz metaforlardan biri senfoni orkestrasıdır. Senfoni orkestrasında onlarca enstrüman birlikte hareket ederek bize lezzetli bir müzik ziyafeti sunar. Bazen bir enstrüman ön plandayken, diğerleri ona arka plandan destek olur. Sosyal bilgiler dersini de senfoni orkestrası gibi düşünebiliriz. Tıpkı çeşitli enstrümanlardan oluşan senfoni orkestrası gibi sosyal bilim disiplinleri de toplu öğretim anlayışıyla oluşturulmuş öğrenme temaları altında bütünleştirildiğinde ders anlamlı ve amacına uygun hale gelmektedir. Bu düşünceden hareketle bu bölümde sosyal bilgilerin disiplinler arası yapısı ve sosyal bilim disiplinleriyle olan ilişkisi açıklanmaya çalışılmıştır.

1. Sosyal Bilimler

İnsanoğlu doğası gereği tarih sahnesine çıktığı andan itibaren her dönemde bilgiye ihtiyaç duymuştur. Bilgi, insanların hayatını devam ettirmesinde, gelişimini sürdürmesinde, medeniyetler kurmasında önemli bir etken olmuştur. Ancak insan yaşamı için bilgi, bir bilgi yığını şeklinde olduğunda değil, elde ettiği bilgileri belirli bir metot çerçevesinde işlediği zaman anlamlı ve işlevsel hale gelmektedir. Bu zorunluluk ise insanı bilim adını verdiğimiz sistematik süreçlere yönlendirmiştir (Dönmez, 2003). Bilim, insanların doğal ve toplumsal dünyayı anlama çabalarını şekillendiren sistematik bilgi arayışıdır. Bilimsel bilgi ise gözlem, deney ve mantıksal analiz gibi yöntemler kullanılarak toplanır ve bu bilgiler, evrenin işleyişine dair genel yargılar ve teoriler geliştirilmesine olanak sağlar. Bilim, insanların doğayı anlamalarına yardımcı olurken, toplumsal olayların da analiz edilmesini ve açıklanmasını destekler (Clough ve Olson, 2008). Bireyi toplumsal bir varlık olarak ele alan ve bireyler arası ilişkileri inceleyen bilim alanı ise sosyal bilimlerdir.

Sosyal bilim, insanın insanla çevresiyle etkileşimine dayalı olarak ortaya çıkan bilgilerin insani ve toplumsal yönlerinin kanıtlanmasıyla ortaya çıkan bilimler topluluğudur (Tay, 2018). Sosyal bilim, insan ve toplumla ilgili geçmiş ve günümüzde yapılan araştırmaları kapsayan bir disiplinler bütünü olarak nitelendirilmektedir. Bu bağlamda sosyal bilimler insan ve toplum ile ilgili konularda üretilen bilimsel bilgiyi ifade eder (Kabapınar, 2012). Sosyal bilimler, bilimsel bir tutumla toplumların incelendiği disiplinlerdir ve ilgilendiği esas konu, gruplar içinde oluşan insan etkinliği, amacı ise beşeri anlayışın gelişmesidir (Köstüklü, 2001).

Devamlı bir değişim sürecinde olan bireyler ve toplumlar, karmaşık ve çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalır. Kişilerin ihtiyaçları ile toplumun beklentileri arasındaki dengeyi sağlamada sosyal bilimlerin önemli sorumlulukları vardır. Bireylere gerekli bilgi, beceri ve tutumları kazandırma açısından sosyal bilim çalışmaları oldukça değerlidir (Paykoç, 1991).

Sosyal bilimler; toplumları, kültürleri, insan davranışlarını ve sosyal toplulukları inceleyen bir bilim alanıdır. Sosyal bilimler, bireylerin ve toplumların karşılıklı ilişkilerine, kültürel değerlerine, siyasi yapısına, ekonomik sistemlerine ve tarihsel süreçlerine ışık tutar. Sosyal bilimler uzun yıllar pozitif bilimlerin gölgesinde kalsa da aydınlanma dönemi ile birlikte başlayan ilgi, sanayi devrimi sonrası artan toplumsal değişimlerle hız kazanmıştır (Redfield, 1948). İnsanların toplumsal ve sosyal yapılar içindeki davranışlarını anlamak ve toplumsal sorunları çözmede etkili stratejiler geliştirmek için sosyal bilimlere her geçen gün daha fazla ihtiyaç duyulmuştur. Sosyal bilimler, toplumların karşı karşıya kaldığı çatışmaların çözümünde, toplumsal birliktelik ve huzurun arttırılmasında, toplumsal kalkınmanın